

Wandelen in Maarkedal

Valerius De Saedeleer wandelroute

maarkedal
moet je beleven

Afstand: 6 km

Start: kerk dorpsplein Etikhove, Etikhoveplein

Knooppunten: 75, 74, 76, 73, 83, 72, 71, 77 en 75

Parcours: verharde en onverharde wegen

Etikhove en Valerius

Landschapsschilder Valerius De Saedeleer (°Aalst 1867 - †Leupegem 1941) woonde van 1926 tot 1937 met zijn gezin in Etikhove, de centrumgemeente van Maarkedal. Heel wat bevriende kunstenaars vonden de weg naar Etikhove, waardoor het dorp tijdens het interbellum de allure van een echt kunstenaarsdorp kreeg. Onder hen Jean Milo, Edgard Tytgat, Paul Haesaerts, Ramah, Paul van Ostaijen ...

1 De Varkenskermis en Auberge De Vos

Op het dorpsplein van Etikhove werd op 12 september 1926 een 'varkenskermis' georganiseerd n.a.v. de officiële opening van het weefatelier 'Société de Tapis d'Art De Saedeleer et C°', waarin zowel Valerius als zijn dochters een belangrijke rol speelden. Onder de 400 genodigden waren heel wat vooraanstaande gasten, onder wie Henri Vandevelde, minister Wouters, Stijn Streuvels, Geo Verbanck, Edgard Tytgat, Georges Creten, Albert Saverys ...

Veel kunstenaars kwamen in die tijd naar Etikhove, voor een bezoek aan hun vriend Valerius of omwille van het weefatelier van de dochters De Saedeleer. Ze logeerden meestal in Auberge De Vos. Zo verbleven o.a. Luc en Paul Haesaerts, Ramah en Jean Milo in 1926 enkele maanden in Etikhove.

Zij brachten volkse muurschilderingen aan in Auberge De Vos. Ramah schilderde ook een uithangbord voor de herberg.

Deze muurschilderingen werden in 1972 herontdekt, waarna het gebouw werd beschermd. Na de verkoop in 1986 werden de schilderingen tijdens verbouwingen verwijderd door de nieuwe, blijkbaar onwetende, eigenaar. Een zeer jammere, onomkeerbare zaak!

Het uithangbord van de voormalige herberg hangt in het administratief centrum, dat trouwens naar Valerius De Saedeleer genoemd werd. In de inkomhal werd, bij de inhuldiging van het nieuwbouwgedeelte in 1994, een bronzen kop van De Saedeleer geplaatst.

Adres Administratief Centrum: Nederholbeekstraat 1
Adres Auberge De Vos: Etikhoveplein 3

2 De Sint-Britiuskerk

De parochiekerk van Etikhove heeft een fraai neoclassicistisch interieur. Daarnaast is het beschermde Van Peteghemorgel een 18e-eeuws pareltje! Ook de glas-inloodramen van Michiel Leenknecht en de bronzen beeldhouwwerken van Norga op de begraafplaats zijn bijzonder.

3 De Bossenaararmolen

Boven op de top van de Bossenaarheuvel staat de Bossenaararmolen. De molen werd in 1996 opgetrokken als een reconstructie van de zogenaamde Tukmolen, een in 1980 gedemonteerde molen uit Lede.

De nieuwe Bossenaararmolen staat ongeveer op dezelfde plaats als de oude, in 1939 verdwenen, Bossenaararmolen, die wellicht teruggaat tot de 16e eeuw. Deze werd afgebroken na de bouw van een mechanische maalderij. Naar verluidt zou Valerius De Saedeleer geprobeerd hebben de afbraak van de molen tegen te houden.

4 Centrum voor kunst & kunstambachten Elizabeth De Saedeleer

In mei 1970 werd het 'Centrum voor kunst en kunstambachten Elizabeth De Saedeleer' geopend, gebouwd naar ontwerp van de Belgische architecten Peter Callebout en Paul Viérin in opdracht van Elizabeth De Saedeleer, dochter van Valerius. Samen met haar vroegere medewerkster en thuisweefster Lea Baert gaf Elizabeth hier nog opleidingen in de tapijtweefkunst tot aan haar dood in 1972. Er was, behalve het weefcentrum, ook een tentoonstellingsruimte voorzien.

Adres: Bossenaarstraat 2. Momenteel is dit een privéwoning. Gelieve de privacy te respecteren en het domein niet te betreden a.u.b.

5 Villa Tynlon

Iets verderop ligt de villa waar het gezin De Saedeleer woonde vanaf mei 1926. Valerius gaf de villa de naam 'Tynlon', verwijzend naar zijn woning in Wales tijdens Wereldoorlog I. De Saedeleer had vanaf hier een prachtig zicht op het landschap. In veel van zijn werken vinden we herkenbare elementen terug, zoals de iets lager gelegen voormalige herberg 'Belle Vue'. In 'Landschap na de storm' uit 1922 schilderde hij - perfect te herkennen - de hoeve en de straatbocht schuin tegenover zijn villa.

De villa werd na Valerius' vertrek in 1937 betrokken door zijn dochter Marie-Jozef. Zij woonde hier met haar man, kunstschilder Leo Piron en hun zoontje Antoon tot 1948.

Adres: Bossenaarstraat 3

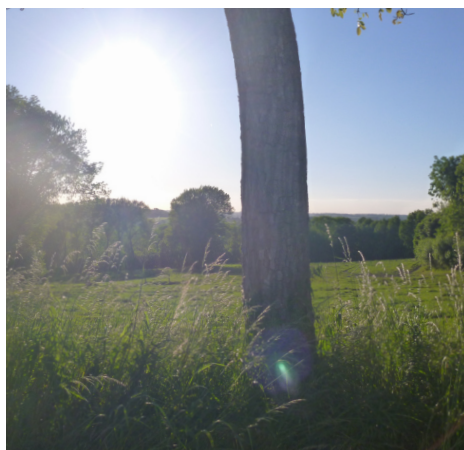
6 Het voormalig weefatelier

Aan je linkerzijde zie je een fabrieksgebouw. Het weefatelier 'Société de Tapis d'Art De Saedeleer et C°' was hier gevestigd.

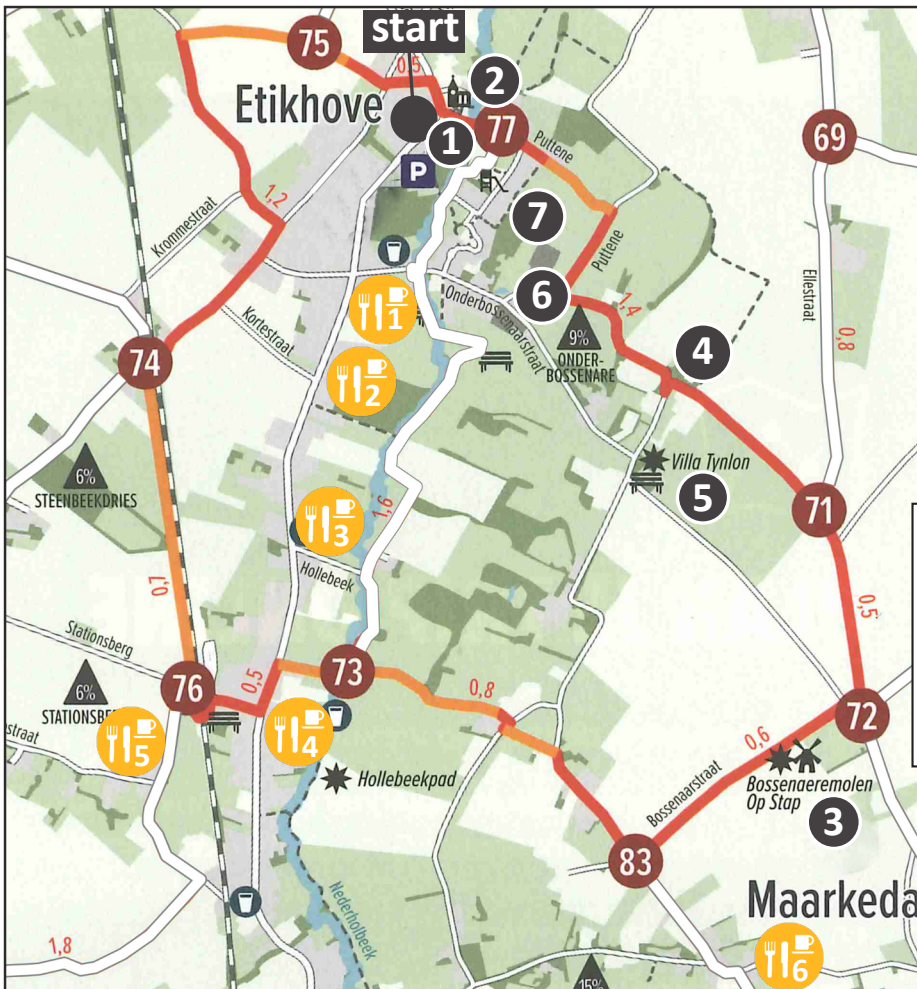
Adres: huidige firma Kalitek, Onderbossenaarstraat 29

7 Speelnatuur Puttene

Speelnatuur Puttene is een avontuurlijk speelterrein, een leuke plek voor een rust- of picknickmoment aan het eind van de wandeling.

Op stap!

Deze wandelroute maakt gebruik van de knooppuntenbewegwijzering van het wandelnetwerk Getuigenheuvels Vlaamse Ardennen. Je volgt hiervoor de bruin-witte bewegwijzering naar de knooppuntnummers. Volg achtereenvolgens de knooppunten 75, 74, 76, 73, 83, 72, 71, 77 en 75.

Wandeltraject Sentier de randonnée		Wanderweg Walking trail
Onverhard traject Trajet non-révetu		Unbestedigste Weg Unpaved trail
Wandelknooppunt Junction pour randonneurs		Wanderknotenpunt Walking junction
Kilometeraanduiding Kilométrage		Kilometerangabe Distance in kilometers

Horeca → *Tip: informeer vooraf naar openingsuren en mogelijkheden!*

1. De Zwartten Engel: eetcafé, Onderbossenaarstraat 7, 055 65 99 16
2. 't Hof Vanys: ijssalon, Nederholbeekstraat 53, 055 30 00 94
3. 't Verschil: café, Nederholbeekstraat 95, 0488 87 68 67
4. Paul de Pierre: restaurant, Nederholbeekstraat 135, 055 31 94 31
5. Hofke ter Musse Vintage Café: café, Mussestraat 4, 0476 75 69 26
6. Amuzeke: café, Poesthem 10, 0486 54 04 81, beperkte menukaart

**Welkom in Maarkedal,
de Vlaamse Ardennen
op hun mooist ...**

v.u. Gemeentebestuur Maarkedal, www.maarkedal.be,
vrijtijd@maarkedal.be, tel 055 33 46 52

Een mooie foto gemaakt? Deel jouw foto's via sociale media en gebruik de hashtags #maarkedalmoetjebelven, #maarkedal, #vlaamseardennen en #stapaf.